

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích projednal ve veřejném zasedání konaném dne 16. září 2020 **odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Pardubicích a odvolání obžalovaného XXX, narozeného XXX v XXX**, trvale bytem XXX, pro doručování XXX, proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 10. června 2020, č. j. 12 T 15/2020 - 408, a rozhodl

takto:

Odvolání obžalovaného a státního zástupce se podle § 256 tr. řádu zamítají.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1,2 tr. zákoníku a zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1,2 písm. a) tr. zákoníku, za což mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody na dva roky a šest měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř roků.

Podle skutkových zjištění okresního soudu se měl uvedeného jednání dopustit tím, že dne 22. 5. 2019 v XXX, nejprve prostřednictvím SMS zpráv o květinách před dveřmi do bytu, které zaslal v době 16:36 – 16:41 hodin svojí bývalé družce a matce svého syna XXX, narozené XXX, jmenovanou vylákal k otevření vstupních dveří do jí obývaného bytu, jež se nachází na uvedené adrese, a když XXX tyto dveře otevřela, vkročil do dveřního prostoru, a přestože mu řekla, že tam nemá co dělat, a požadovala, aby odešel, zatlačil ji svým tělem do bytu, vstupní dveře uzamkl a poškozené sdělil, že ji přišel zmlátit, následně se jí dotázal, kde má v bytě postel, a přes její slovní odpor, aby ji pustil a nechal být, ji přenesl do ložnice, kde ji povalil zády na postel, lehl si na ni, a přes její pokračující slovní odpor nereagoval na její pláč a sdělení, at' toho nechá, nebo to nahlásí, ani na její fyzický odpor, kdy začala kopat nohama, a jednou rukou ji přidržel za pravou ruku a druhou rukou jí zcela vysvlékl kalhoty a vyhrnul pod bradu tričko, pod kterými neměla spodní prádlo, sám se svlékl do naha a svůj ztopořený penis zasunul do její vagíny a vykonal na ni soulož, kterou ukončil tím, že vysunul svůj penis z její vagíny a před ejakulací na břicho poškozené si k němu přitáhl její ruku, a pak byt opustil, přičemž při tomto jednání využil své značné fyzické převahy nad poškozenou, která měla zároveň, s ohledem na předchozí zkušenost s ním, obavy z dalšího fyzického násilí.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání státní zástupce, a to v neprospěch obžalovaného do výroku o trestu. Podle jeho názoru uložený trest neodpovídá závažnosti spáchaného trestného činu. Byť navrhoval uložení podmíněného trestu s přihlédnutím k osobním a rodinným poměrům obžalovaného, tak uložený trest se mu jeví jako nepřiměřeně mírný. Z vystoupení obžalovaného před soudem prvního stupně vyplývá, že si snad ani neuvědomuje, jak závažného jednání se vůči poškozené dopustil, kdy poškozené se omluvil pouze za vulgární SMS a samotné vniknutí do jejího bytu lstí, které předcházelo jejímu znásilnění, považuje toliko za hloupost. Proto navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen ve výroku o trestu a nově byl obžalovanému uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 let s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 5 let.

Odvolání proti rozsudku podal včas také obžalovaný, a to do výroku o vině i do výroku o trestu. Namítá, že se žalovaného jednání nedopustil. Má za to, že pochybnosti, které plynou z dokazování, jsou takového charakteru, že odsuzující rozsudek nemůže v žádném případě

obstát. Provedené důkazy v žádném případě neprokazují, že by se stal skutek, pro který je podána obžaloba. Neexistuje žádný důkaz, který by objektivně prokazoval, že by se skutek stal. Neprokazuje to ohledání místa činu, lékařská zpráva, SMS zprávy účastníků, DNA test a vůbec ne svědci, kteří v dané věci figurují pouze jako prostředníci, kteří se dozvěděli o situaci pouze z vyprávění poškozené. Situace proti sobě staví výpověď poškozené a obžalovaného. Nelze přijmout závěr, že čím větší je počet osob, kterým se poškozená svěřila, tím je její tvrzení důvěryhodnější. Soud ale zjevně považuje z neznámého důvodu svědky, kterým se svěřovala poškozená, za věrohodnější než svědky, kterým se s tím, že šlo o dobrovolný styk, svěřil obžalovaný. Bezprostředně po intimním styku se poškozená nesevěřila vůbec nikomu, nikomu to neoznámila, trvalo jí dlouhou dobu, než to měla říct komukoli dalšímu. Poškozená uvedla, že pokud šlo o styk jako takový, tak se příliš nebránila, určité detaily si ani nepamatuje, nepopřela, že se tato událost odehrála v době, kdy byla pod tlakem svědka XXX, který ji pronásledoval, vyhrožoval jí, že si sáhne na vlastní život a byl to on, který ji přiměl oznámit věc na policii po déle než týdně. V tu dobu nebylo už možné sehnat jakékoli důkazy, které by tu věc objasnily. Současně je evidentní, že k oznámení došlo dva dny poté, kdy byla poškozené doručena obžaloba ohledně dalšího sporu o byt. Výpovědi svědka Mgr. XXX i dcery poškozené XXX bylo prokázáno, že poškozená i její dcera vyhrožovaly obžalovanému trestním stíháním. Obžalovaný nabyl dojmu, že soud podlehl tomu, že má nepochybně vznětlivější povahu, poškozená působí křehkým dojmem a tyto sympatie ovlivnily hodnocení důkazů. Je na místě postupovat v pochybnostech ve prospěch obžalovaného. Proto navrhl, aby byl napadený rozsudek změněn tak, že bude obžalovaný obžaloby zproštěn.

Krajský soud z podnětu podaných odvolání ve smyslu ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků napadeného rozsudku, které byly odvoláním napadeny, jakož i správnost postupu řízení, jež jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvoláním vyhovět nelze.

Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. V takto provedeném řízení okresní soud vykonal všechny důkazy nutné pro zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, přičemž tyto důkazy zhodnotil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a i v celém souhrnu logickým a podrobně odůvodněným způsobem, kterému z hlediska pravidel stanovených pro hodnocení důkazů nelze nic vytknout.

Krajský soud poznamenává, že okresní soud je tím, kdo je oprávněn provést hodnocení důkazů, které sám prováděl a krajský soud nemá důvod zasahovat do hodnocení důkazů okresního soudu v případě, kdy sám důkazy neprováděl a navíc okresní soud své závěry a myšlenkové postupy řádným a logickým způsobem odůvodnil, přičemž neopomněl některé důkazy hodnotit či z nich nevyvozovat závěry, které by z provedených důkazů vůbec nevyplývaly. Jen v takovém případě, pokud by hodnocení důkazů provedené okresním soudem bylo zcela mimo rámec toho, co z důkazů skutečně vyplývalo, by mohl krajský soud do takového hodnocení zasáhnout a případná pochybení okresnímu soudu vytknout. Nic takového se v daném případě nestalo a okresní soud zcela přesvědčivým způsobem své závěry odůvodnil. Krajský soud se s hodnocením důkazů tak, jak je provedl okresní soud, zcela ztotožnil, a proto může pro stručnost na správné závěry okresního soudu zcela odkázat.

Námítky obžalovaného neshledal krajský soud opodstatněnými. Nelze přehlédnout, že hlavním a usvědčujícím přímým důkazem má být právě výpověď poškozené. Poškozená byla vyslýchána opakovaně, a to jak v přípravném řízení, tak v řízení před soudem a vždy setrvala na tom, že byla ze strany obžalovaného znásilněna, přičemž i přesvědčivým způsobem popsala, jak mělo k danému jednání dojít. Její výpověď hodnotil i okresní soud jako věrohodnou, kdy neshledal ve výpovědi poškozené žádné zásadní rozpory či nesrovnalosti, které by její výpověď znevěrohodňovaly. Kromě toho její výpověď pak zapadá i do rámce dalších provedených

nepřímých důkazů, když s ohledem na časový odstup nahlášení celé události, bohužel další přímé důkazy chybí. Nicméně okruh nepřímých důkazů v kontextu s přímým usvědčujícím důkazem v podobě výpovědi poškozené, umožňují učinit závěr o jednání obžalovaného. Ten v podstatě použil záminky v podobě SMS zprávy o položené kytici před dveřmi do bytu poškozené, aby se mohl do jejího bytu dostat. Tak se také stalo a obžalovaný poté, kdy poškozená otevřela dveře bytu, bez toho aniž by jej zvala dovnitř, do bytu vstoupil a svým tělem v podstatě zatlačil poškozenou do bytu a tento uzamkl, což také svědčí pro závěr, že do bytu přišel s určitým záměrem a nikoliv s čistými úmysly, jak naznačoval. Z výpovědi poškozené vyplývá, že jí měl sdělit, že jí přišel zmlátit a ihned na to začal jednat, kdy poškozenou následně přenesl do ložnice, kde ji povalil na postel a přes její slovní i fyzický odpor jí znásilnil. Verze obžalovaného, že vše proběhlo dobrovolně, se jeví ve světle dalších provedených důkazů jako nevěrohodná.

Jak vyplývá z obsahu spisu, ale i SMS komunikace a výpovědi svědků, tak vztahy mezi obžalovaným a poškozenou byly již celé roky vyhocené, a to poté, kdy jí v roce 2014 fyzicky napadl a byl za to vykázán z bytu a následně došlo k soudním sporům ohledně výchovy a výživy nezl. syna XXX. Je tedy zřejmé, že obžalovaný se již v minulosti vůči poškozené choval násilně a agresivně, dopustil se vůči ní fyzického útoku, navíc se k ní choval velmi hrubě a neurvale, neustále se snažil mít jí pod kontrolou, znepríjemňoval jí život a v podstatě na ní i velmi často řval do telefonu, což připustil i nezl. XXX. Jeho neurvalé chování k poškozené pak potvrzují i svědci XXX, XXX, XXX či XXX. Proto si lze jen těžko představit, že by poškozená poté, co k ní pod falešnou záminkou obžalovaný vnikne proti její vůli do bytu, ihned bez dalšího souhlasila s pohlavním stykem s ním. Není rozhodující, zda v té době byla rozejita se svým přítelem, rozhodující je, že jasně dávala obžalovanému najevo, že s ním intimní styk mít nehodlá. Přitom se nejednalo o žádné nepřesvědčivé odmítnutí, ale o zásadní odpor v podobě jak verbálního tak fyzického odmítnutí. Teprve poté, kdy s ohledem i na její zranění prstu, zjistila, že není schopna fyzické převaze obžalovaného odolat a tuto překonat, se podvolila, aby měla vše rychle za sebou. To však neznamená, že by s pohlavním stykem souhlasila. Obžalovanému muselo být zřejmé, pokud křičela a kopala nohama a odmítala jej, že se nejedná o bezvýznamné odmítnutí, ale o jasně míněný odpor proti jednání obžalovaného.

Nelze souhlasit ani s námitkami, že by vše bylo ze strany poškozené cílené ve snaze docílit trestního stíhání obžalovaného. Jednak to byl obžalovaný, kdo k ní do bytu bez předchozího ohlášení a souhlasu dokonce za využití lsti vniknul a tudíž těžko mohl předpokládat, že by to bylo součástí jakési hry poškozené ve snaze jej nechat trestně postihnout. Kromě toho předchozí výhrůžky trestním stíháním byly vzneseny ze strany XXX, tak jak jsou zaznamenány na zvukovém záznamu o telefonickém rozhovoru mezi ní a jejím bratrem XXX, který byl k důkazu proveden. S ohledem na jejich časové zařazení, jak uvedl sám XXX, je zřejmé, že směřují právě k období roku 2014, kdy došlo k fyzickému útoku obžalovaného na poškozenou, a proto je to zmiňováno jako možnost, že by mohl být trestně stíhán. Stejně tak obhajoba obžalovaného, že to byla msta za podanou žalobu ohledně bytu, byla přesvědčivě vyvrácena, jak správně podotknul okresní soud. Žaloba byla podávána již v roce 2017 a první úkony byly činěny dne 31.1.2018, kdy bylo řízení pro nezaplacení soudního poplatku nejprve zastaveno, když z referátu soudkyně je patrné, že toto usnesení bylo zasíláno i žalované, tudíž poškozené, a ta se již v tomto období počátku roku 2018 musela o podané žalobě dozvědět. Navíc byla usnesením z 8.3.2018 vyzývána, aby se k podané žalobě vyjádřila. Proto námitky obžalovaného v tom směru, že trestní oznámení bylo podáno ze msty kvůli této žalobě dva dny poté, co se o ní dozvěděla, se jeví jako neopodstatněné a hlavně neprokázané, ba je dokonce vyvrácené.

Rozhodující není ani fakt, že poškozená věc oznámila na Policii ČR až s několikadenním odstupem, což také logicky vysvětlila. Ona nechtěla původně trestní oznámení podávat, což je opět argument proti tvrzení obžalovaného, že tak činila cíleně ve snaze jej trestně postihnout, ale učinila tak až na popud svého přítele a zejména svých kamarádek, kterým se s tím, co se jí stalo, svěřila, popsala jim zhruba, o co šlo a bylo jí doporučeno, aby věc nenechávala být, ale aby

jí oznámila. Proto tak učinila. Z tohoto pohledu je pak logické, že nemohly být již zajištěny další stopy, jak je namítáno v odvolání, avšak i bez těchto důkazů bylo možné na podkladě obstaraných důkazů učinit jednoznačný závěr o vině obžalovaného. Tyto svědecké výpovědi jsou sice nepřímé, podpůrně, ale potvrzují, že se poškozená s odstupem času svěřila, co se jí stalo. I z výpovědi svědka XXX vyplývá, že ten v inkriminovaný den viděl před domem poškozené vozidlo obžalovaného, volal jí, ona mu telefon nebrala a až s odstupem času reagovala na jeho SMS s tím, že nechce o tom mluvit, že je jí na nic a že chce být sama. I to svědčí o tom, že nešlo o žádnou připravenou akci ze strany poškozené, protože pokud by tomu tak bylo, nepochybně by se ihned svěřila svému příteli či svým kamarádkám a ihned by podávala trestní oznámení.

K námitkám obžalovaného lze dále uvést, že oproti výpovědi poškozené a svědků, kterým se svěřila, kdy lze tyto výpovědi hodnotit jako věrohodné bez zásadních rozporů, je zde naopak rozpor mezi tvrzením obžalovaného a svědkem Mgr. XXX, který měl potvrdit verzi obžalovaného, že šlo o styk dobrovolný. Na dané rozpory správně poukázal okresní soud a je zřejmé, že rozpory jsou natolik zásadní, že jen těžko lze věřit, že by tato výpověď svědka byla pravdivá, když je v rozporu se všemi ostatními provedenými důkazy a zejména pak i s výpovědí samotného obžalovaného.

Na rozdíl od námitek obžalovaného, je tak i krajský soud názoru, že provedené důkazy umožňují učinit závěr o vině obžalovaného a okresní soud naprosto přesvědčivým a vyčerpávajícím způsobem zhodnotil všechny provedené důkazy a své závěry náležitě odůvodnil. Obžalovaný v odvolání nenabízí žádné nové skutečnosti či důkazy, s kterými by se již okresní soud nevypořádal, proto ani krajský soud neshledává nutnost dalšího rozboru již dostatečně odůvodněného rozhodnutí okresního soudu jakkoli rozšiřovat. Proto lze ve zbytku na odůvodnění rozhodnutí okresního soudu zcela odkázat.

Okresní soud jednání obžalovaného také správně právně kvalifikoval. Obžalovaný svým jednáním jednak naplnil zákonné znaky přečinu porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1,2 tr. zákoníku, když neoprávněně vnikl do obydlí jiného a při činu užil násilí. Obžalovaný bez pozvání a bez výzvy natlačil svým tělem poškozenou do bytu poté, co po využití záminky ze strany obžalovaného otevřela dveře do bytu. Jednalo se fyzické násilí převahy těla obžalovaného vůči drobnější poškozené a takto nepochybně narušil domovní svobodu jejího obydlí. Obžalovaný jednal s cílem se do bytu dostat za každou cenu, proto lze v jeho jednání spatřovat přímý úmysl ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Dále pak obžalovaný v bytě proti vůli poškozené tuto za použití násilí donutil k pohlavnímu styku a uvedený čin spáchal souloží. Tím naplnil všechny zákonné znaky zločinu znásilnění dle § 185 odst. 1,2 písm. a) tr. zákoníku. I zde lze v jeho jednání spatřovat přímý úmysl ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť obžalovaný ihned po té, co neoprávněně vnikl do bytu, i přes verbální a fyzický odpor poškozené tuto odnesl do ložnice, kde za použití násilí proti její vůli na ní vykonal soulož. Takové jednání učinit chtěl, s takovým záměrem do bytu poškozené přišel, neboť takto jednal ihned po násilném vstupu do bytu. Přitom odpor ze strany poškozené byl zcela vážně míněný, nemohl si myslet, že jde jen o předstíraný nesouhlas, ale z projevů poškozené, kdy křičela, plakala a kopala nohama i přes sdělení, že to na něho nahlásí, jí se svou fyzickou převahou přemohl a uskutečnil na ní soulož. Takové jednání násilného charakteru pak dosahuje mimořádně vysokého stupně společenské škodlivosti jednání.

Pokud jde o uložený trest, ani v tomto případě nebylo shledáno pochybení na straně okresního soudu. Okresní soud respektoval všechny zásady pro ukládání trestu uvedené v § 39 tr. zákoníku, a pokud uložil obžalovanému úhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 roků a 6 měsíců, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu 4 roků, pak nelze hovořit o tom, že by takový trest byl s přihlédnutím k povaze a závažnosti jednání obžalovaného, ale i s přihlédnutím k hodnocení jeho osoby, k jeho osobním, rodinným a majetkovým poměrům, s přihlédnutím ke způsobu života obžalovaného a možnostem jeho nápravy, ale i s přihlédnutím k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, jako trest nepřiměřeně přísný či naopak nepřiměřeně mírný.

Obžalovanému polehčuje jen částečné doznání, kdy připustil neoprávněné vniknutí do bytu poškozené. Obžalovanému pak polehčuje i dosavadní beztrestnost. Naproti tomu přitěžující okolností je spáchání více trestných činů. Vzhledem k charakteru spáchané trestné činnosti a skutečnosti, že jednání obžalovaného je výsledkem dlouhodobých neshod a rozporů mezi bývalými partnery, kdy obžalovaný se evidentně nedokázal s takovou situací smířit a vypořádat a měl potřebu poškozenou neustále kontrolovat, mít jí pod dohledem, řídit její život, hrubě a vulgárně jí osočovat, což svědčí o nezvládnutí citů k ní i rozchodu, pak ani krajský soud nedospěl k závěru o nutnosti ukládání přísnějšího trestu odnětí svobody. Lze uvést, že daný případ je skutečně hraniční, neboť za takovouto trestnou činnost se obvykle ukládají nepodmíněné tresty odnětí svobody. Nicméně s ohledem na okolnosti zmíněné shora i fakt, že lze na obžalovaného ještě výchovně působit, dospěl i krajský soud k závěru, že trest uložený okresním soudem dostatečně odráží společenskou škodlivost jeho jednání i charakter trestné činnosti, jakož i možnosti nápravy obžalovaného, který by si měl uvědomit, že tímto způsobem do života bývalé partnerky zasahovat nemůže a že je třeba, aby své chování vůči ní značně korigoval a nedostal se pak do situace, kdy již překročí meze zákona. Proto se trest uložený okresním soudem jeví jako zcela dostačující a nebylo třeba jej zpřísnovat, jak navrhoval státní zástupce, když by v podstatě šlo již o nevýznamné navýšení podmíněného trestu odnětí svobody. Rozdíl šesti měsíců nehraje již takovou roli, aby bylo nutné trest zpřísnovat a délka zkušební doby v podobě 4 let je poměrně dostatečná k tomu, aby obžalovaný prokázal, že si dobrodiní zákona v podobě jen výchovného podmíněného trestu odnětí svobody zaslouží a nebude třeba rozhodovat o tom, že trest vykoná.

Odvolací soud nezjistil důvod pro změnu kteréhokoliv z přezkoumávaných výroků, všechny výroky okresního soudu považuje za správné a odpovídající zákonu, a proto nezbylo, než odvolání obžalovaného i státního zástupce podle § 256 tr. řádu jako nedůvodná zamítnout.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Pardubice 16. září 2020

JUDr. Šárka Pfeiferová v. r.
předsedkyně senátu